ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

З МАТЕРІАЛАМИ X МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

7 ЛИСТОПАДА 2025 РІК

М. ДНІПРО, УКРАЇНА

«ЗДОБУТКИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРИКЛАДНИХ ТА ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ НАУК XXI СТОЛІТТЯ»

ЗБІРНИК НАУКОВИХ
ПРАЦЬ З МАТЕРІАЛАМИ
X МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

ЗДОБУТКИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРИКЛАДНИХ ТА ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ НАУК XXI СТОЛІТТЯ

7 листопада 2025 рік
м. Дніпро, Україна

Вінниця, Україна
«UKRLOGOS Group»
2025

УДК 082:001
З-46

Організація, від імені якої випущено видання:
ГО «Міжнародний центр наукових досліджень»
Номер запису організації в Єдиному реєстрі громадських об'єднань: 1499141.

Голова оргкомітету: Сотник С.Г.

Верстка: Білоус Т.В.
Дизайн: Бондаренко І.В.

Рекомендовано до видання Вченою Радою Інституту науково-технічної інтеграції та співпраці. Протокол № 44 від 06.11.2025 року.

*Конференцію зареєстровано Державною науковою установою у сфері управління Міністерства освіти і науки «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» в базі даних науково-технічних заходів України на поточний рік та бюлетені «План проведення наукових, науково-технічних заходів в Україні» (**Посвідчення № 492 від 10.06.2025**).*

*Збірник наукових праць з матеріалами конференції видано офіційно суб'єктом видавничої справи зі **Свідоцтвом ДК № 7860 від 22.06.2023**.*

Матеріали конференції знаходяться у відкритому доступі на умовах ліцензії Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA 4.0).

З-46 **Здобутки та досягнення прикладних та фундаментальних наук XXI століття**: збірник наукових праць з матеріалами X Міжнародної наукової конференції, м. Дніпро, 7 листопада, 2025 р. / Міжнародний центр наукових досліджень. — Вінниця: ТОВ «УКРЛОГОС Груп, 2025. — 586 с.

ISBN 978-617-8312-91-6
DOI 10.62731/mcnd-07.11.2025

Викладено матеріали учасників X Міжнародної наукової конференції «Здобутки та досягнення прикладних та фундаментальних наук XXI століття», яка відбулася 7 листопада 2025 року у місті Дніпро.

УДК 082:001

© Колектив учасників конференції, 2025
© ГО «Міжнародний центр наукових досліджень», 2025
© ТОВ «УКРЛОГОС Груп», 2025

ISBN 978-617-8312-91-6

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ І.
ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ, МАКРО- ТА РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

ЕКОНОМІКА ДОСВІДУ У ВИСТАВКОВІЙ ІНДУСТРІЇ: ВИМІРЮВАННЯ НЕМАТЕРІАЛЬНОЇ ЦІННОСТІ УЧАСТІ У МІЖНАРОДНИХ ЕКСПОЗИЦІЯХ
Діденко В.В., Жалдак І.С. **17**

МОРФОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ВИЗНАЧЕНЬ ШІ У СТАТИСТИЧНИХ СПОСТЕРЕЖЕННЯХ РІЗНИХ КРАЇН
Саліхов М.М. **20**

СЕКЦІЯ ІІ.
ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА СФЕРА ОБСЛУГОВУВАННЯ

PROSPECTS FOR TOURISM DEVELOPMENT IN GEORGIA
Tsitsagi Sopho **27**

ГРУПУВАННЯ ПОКАЗНИКІВ ОЦІНЮВАННЯ ВПЛИВУ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕНЕРГОЗБЕРІГАЮЧИХ ПРОЄКТІВ НА ЕКОНОМІЧНУ СТІЙКІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ
Ємельянов О.Ю., Гаврась Д.Р. **30**

МЕХАНІЗМИ ПРОЗОРОСТІ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ НА ОСНОВІ БЛОКЧЕЙНУ В ТУРИСТИЧНІЙ ЛОГІСТИЦІ
Даниленко В.В. **34**

СТРАТЕГІЧНИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ У ДИНАМІЧНОМУ СЕРЕДОВИЩІ: ПРОБЛЕМИ, ТЕНДЕНЦІЇ, ПЕРСПЕКТИВИ
Марчук А.М. **37**

СЕКЦІЯ ІІІ.
ФІНАНСИ ТА БАНКІВСЬКА СПРАВА; ОПОДАТКУВАННЯ, ОБЛІК І АУДИТ

ВИКОРИСТАННЯ ОБЕРНЕНОГО МЕТОДУ АМОРТИЗАЦІЇ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ НА ОСНОВІ ЧИСТОГО ПРИБУТКУ ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ РОБІТ
Сук П.Л. **42**

ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ: ОБЛІКОВО-КОНТРОЛЬНИЙ АСПЕКТ
Батерук Я.Ю. **50**

СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ НАКАЗУ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НА РІК
Бєлік П.О., Особливець С.В. **54**

ФІНАНСОВИЙ ТА УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК У ДІЯЛЬНОСТІ ГОТЕЛЮ: СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
Павленко І.О., Голуб Н.О. **57**

СЕКЦІЯ IV.
МАРКЕТИНГОВА ТА ЛОГІСТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

SUPPLY CHAIN MANAGEMENT AND LOGISTICS
Tatiashvili Ia **61**

ВПЛИВ ВСЕСВІТНЬО ВІДОМИХ ІНФЛЮЕНСЕРІВ НА МАРКЕТИНГОВІ СТРАТЕГІЇ ТА ПОВЕДІНКУ СПОЖИВАЧІВ
Потапкова Ю.І. **65**

ІНТЕГРАЦІЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В МАРКЕТИНГ: ПЕРСОНАЛІЗАЦІЯ, АНАЛІТИКА, АВТОМАТИЗАЦІЯ
Чекан О.І. **69**

МАРКЕТИНГОВЕ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЯМИ: ПОНЯТТЯ ТА СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО ОЦІНКИ
Рогальова В.В. **73**

СЕКЦІЯ V.
МЕНЕДЖМЕНТ, ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

ГІБРИДНИЙ ФОРМАТ РОБОТИ: ВИКЛИК ДЛЯ HR-МЕНЕДЖМЕНТУ. УКРАЇНСЬКИЙ ДОСВІД
Катула Н.А., Шкробот М.В. **77**

КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМИ РЕСУРСАМИ
Лавренюк В.М. **81**

СИНЕРГЕТИЧНИЙ ВПЛИВ ЕРГОНОМІЧНОГО РОБОЧОГО СЕРЕДОВИЩА ТА ПСИХОСОЦІАЛЬНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ НА ЕКОНОМІЧНУ ЕФЕКТИВНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ
Бєляєва Н.С. **85**

СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ОБҐРУНТОВАНОСТІ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ: ЗНАЧЕННЯ, ПРОБЛЕМИ, НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ
Ціщик Р.В., Котис Н.В. **88**

ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ЛІКАРНІ В УМОВАХ МЕДИЧНОЇ РЕФОРМИ УКРАЇНИ
Вакун О.В., Волочій Л.В. **93**

СЕКЦІЯ VI.
СОЦІАЛЬНА РОБОТА ТА СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В СИСТЕМУ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ УКРАЇНИ
Кулик В.А. **96**

СЕКЦІЯ VII.
МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ

ВПЛИВ ЗОВНІШНЬОЇ ТРУДОВОЇ МІГРАЦІЇ НА ЕКОНОМІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ І РИНОК ПРАЦІ УКРАЇНИ
Барчук К.В. **100**

ІННОВАЦІЇ ТА ГЕОСТРАТЕГІЧНІ ПРОЦЕСИ В АРКТИЦІ: НАУКОВО-ПРИКЛАДНИЙ АНАЛІЗ ВИКЛИКІВ XXI СТОЛІТТЯ
Рябушкіна О.В. **104**

МУЗИКА ЯК ІНСТРУМЕНТ КУЛЬТУРНОЇ ДИПЛОМАТІЇ: ВІД КЛАСИЧНОЇ ДОБИ ДО СУЧАСНОСТІ
Овдієнко С.В., Кондратенко О.Ю. **107**

ФОРМАТ ПАРТНЕРСТВА З РОЗВИТКУ ЯК МЕХАНІЗМ КООПЕРАТИВНОЇ БЕЗПЕКИ АСЕАН
Вартовник І.М. **111**

СЕКЦІЯ VIII.
ПРАВО ТА МІЖНАРОДНЕ ПРАВО

THE ROLE OF THE COMMON SECURITY AND DEFENCE POLICY INSTRUMENTS WITHIN THE SUPPORT OF UKRAINE
Kazymirova O.O. **115**

АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАХИСТУ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ
Мельникович М.С. **118**

ВЗАЄМОДІЯ ЕКСПЕРТА І СЛІДЧОГО (СУДУ) ПРИ ПРОВЕДЕННІ СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ
Русова О.Л. **121**

ВИКОРИСТАННЯ ДРОНІВ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ У ТАКТИКО-СПЕЦІАЛЬНІЙ ПІДГОТОВЦІ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ
Вельможна Д.С., Руднєв Д.В. **125**

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ДОКАЗУВАННІ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ ПРОЦЕСІ: ВИКЛИКИ ТА РИЗИКИ
Крук О. **128**

ДЕРЖАВА ЯК ПОЗИВАЧ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ
Солодюк Н.С. **137**

ЄВРОПЕЙСЬКА МОДЕЛЬ ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА ЯК ГАРАНТІЯ ПРАВ ЛЮДИНИ
Лоза В.О., Прохазка Г.А. **140**

ЗАСТОСУВАННЯ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У БОРОТЬБІ З ТЕРОРИЗМОМ ТА ЕКСТРЕМІЗМОМ
Скрипка В., Шапран А. **144**

КОНТРОЛЬ ЗА ДОТРИМАННЯМ ПОДАТКОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА: АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВА СУТНІСТЬ
Радченко Р.О. **147**

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ У РОЗПОДІЛІ МІЖНАРОДНОЇ ДОПОМОГИ: УКРАЇНА ТА ІЗРАЇЛЬ
Смолінський І.О. **151**

МЕТОДИКА ВИЯВЛЕННЯ ТА ФІКСАЦІЇ СЛІДІВ ПАЛЬЦІВ РУК І ДОЛОНЬ
Менчинська М.С., Сипленко Д.А., Лук'янчиков Б.Є. **156**

МІЖНАРОДНИЙ РОЗШУК ТА ЕКСТРАДИЦІЯ У СВІТЛІ СУДОВОЇ ПРАКТИКИ
Жолудь А.В. **162**

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ В ЕПОХУ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
Родінчук Я.В. **166**

НАБУВАЛЬНА ДАВНІСТЬ: СУПЕРЕЧНІСТЬ ДОКТРИНИ І ПРАКТИКИ ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ
Деледивка С.Г. **169**

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ЩОДО ОБМЕЖЕННЯ СПІЛЬНОЇ РОБОТИ БЛИЗЬКИХ ОСІБ У ТРУДОВОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ
Арделян Д. **173**

ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ КВАЛІФІКАЦІЇ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТАТТЕЮ 148 ККУ (ПІДМІНА ДИТИНИ)
Вельможна Д.С. **178**

ОКРЕМІ РИЗИКИ ФОРМАЛЬНОГО УКЛАДЕННЯ УГОД У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ
Шарамок К.А. **182**

ПЕРСПЕКТИВИ ОБОВ'ЯЗКОВОЇ МЕДІАЦІЇ У СФЕРІ ГОСПОДАРСЬКОГО СУДОЧИНСТВА
Добровольська Н.В. **185**

ПОНЯТТЯ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ ТА ЙОГО ОСНОВНІ ОЗНАКИ
Білик А. **190**

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СТАРТАП-КОМПАНІЙ В УКРАЇНІ
Шимченко В.О. **195**

ТРАНСФОРМАЦІЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ПРАВОВІ МЕЖІ УКРАЇНСЬКОГО КЕЙСУ
Книгіна П.В. **199**

ЩОДО ПЕРСПЕКТИВ ЗАХИСТУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УКРАЇНІ
Коваленко В.А. **206**

СЕКЦІЯ IX.
ІНСТИТУТ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, СУДОВА СИСТЕМА ТА НОТАРІАТ

ВАЖЛИВІСТЬ ІДЕНТИФІКАЦІЙНОГО ПЕРІОДУ У БАЛІСТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ
Хуторянець П.С., Мезенцев М.О. **209**

ВОГНЕВА ПІДГОТОВКА, ЯК СКЛАДОВА МОРАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ СТІЙКОСТІ ПРАВООХОРОНЦЯ
Шарамок К.А. **213**

ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ПРОТИДІЇ ВЧИНЕННЯ КВАРТИРНИХ КРАДІЖОК
Дейкун О.С., Телійчук В.Г. **216**

ЕЛЕКТРОННІ ДОКАЗИ У ДОСУДОВОМУ РОЗСЛІДУВАННІ: ПРОБЛЕМИ ЗБИРАННЯ ТА ДОПУСТИМОСТІ
Шевчук І.С. **219**

ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ПРОТИДІЇ ОРГАНІЗОВАНІЙ ЗЛОЧИННОСТІ: ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ
Дейкун О.С., Коломієць В.Ю. **223**

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА РОБОТА В БОРОТЬБІ З МАЙНОВИМИ ЗЛОЧИНАМИ
Дейкун О.С., Прокопов С.О. **226**

МЕХАНІЗМИ ПРОТИДІЇ НЕЦІЛЬОВОМУ ВИКОРИСТАННЮ БЮДЖЕТНИХ РЕСУРСІВ: КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИЙ ТА ФІНАНСОВО-КОНТРОЛЬНИЙ АСПЕКТИ
Галайко Д.М., Остроухов В.О. **229**

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ТАКТИКИ ДІЙ ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІЦІЇ ПРИ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПУБЛІЧНОГО ПОРЯДКУ ПІД ЧАС МАСОВИХ ЗАХОДІВ
Карпачов Д.В. **234**

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ СЛУЖБОВИХ РОЗСЛІДУВАНЬ В ДЕРЖАВНІЙ ПРИКОРДОННІЙ СЛУЖБІ УКРАЇНИ
Демчик Н.П., Ковальова В.В. **238**

ПСИХОЛОГІЧНІ НАСЛІДКИ ПРОФЕСІЙНОГО СТРЕСУ В УМОВАХ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
Парфьонов І. **242**

СЕКЦІЯ X.
ВОЄННІ НАУКИ, НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА ТА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ

OPTIMIZING INTELLIGENCE, SURVEILLANCE, AND ASSESSMENT IN URBAN ENVIRONMENTS
Piriyev Heydar Kamal, Ramil Akhundov, Hashimov Elshan Giyas **246**

ВИКОРИСТАННЯ СИТУАЦІЙНИХ ЗАВДАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ
Шевченко О.О., Кривенков Д.Д. **257**

ДОСЛІДЖЕННЯ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ РЕБ ТА МЕТОДІВ І ЗАСОБІВ ЇЇ ПРОТИДІЇ
Жолудь А.В., Мілодан М.В. **260**

ПРОБЛЕМА ЗАГРОЗИ ІСЛАМУ В ПОЛІТИЧНИХ ЦІЛЯХ РАДИКАЛЬНИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ
Нікулін І.Ю. **263**

СЛУЖБОВА ІНФОРМАЦІЯ ПІД ЧАС ДІЇ ОСОБЛИВОГО ПЕРІОДУ (ВОЄННОГО СТАНУ)
Чайковська О.Є. **266**

СЕКЦІЯ XI.
БІОЛОГІЯ ТА БІОТЕХНОЛОГІЇ

СЕНС БІОТЕХНОЛОГІЙ В МЕДИЦИНІ
Дричак О.О., Калінін І.М. **270**

СЕКЦІЯ XII.
ХАРЧОВЕ ВИРОБНИЦТВО ТА ТЕХНОЛОГІЇ

СУЧАСНІ ДИДАКТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ВИЇЗНОЇ ПРАКТИКИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ЗАКЛАДІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ
Пислиця А. **277**

СЕКЦІЯ XIII.
ЗАГАЛЬНА МЕХАНІКА ТА МЕХАНІЧНА ІНЖЕНЕРІЯ

ДОСЛІДЖЕННЯ НАПРУЖЕНО-ДЕФОРМОВАНОГО СТАНУ ВАЛА ШПИНДЕЛЯ ЗУБОФРЕЗЕРНОГО ВЕРСТАТА
Войціх В.М. **283**

МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ТА ОПТИМІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ ШЛІФУВАННЯ ТІЛ ОБЕРТАННЯ ЗІ СХРЕЩЕНИМИ ОСЯМИ ІНСТРУМЕНТА І ЗАГОТОВКИ
Мельник Є.О. **286**

УДОСКОНАЛЕННЯ КОНСТРУКЦІЇ ТА ДОСЛІДЖЕННЯ ЖОРСТКІСНИХ ХАРАКТЕРИСТИК СТІЙКИ ВЕРТИКАЛЬНО-ФРЕЗЕРНОГО ВЕРСТАТА
Флісак А.О. **289**

ХАРКІВСЬКА ШКОЛА ВИРОБНИЦТВА ТРАВМАТИЧНОЇ ЗБРОЇ
Мироненко І.Т. **293**

СЕКЦІЯ XIV.
ЕНЕРГЕТИКА ТА ЕНЕРГЕТИЧНЕ МАШИНОБУДУВАННЯ

MACHINE LEARNING FOR ENERGY CONSUMPTION FORECASTING
Samar T., Meish Yu. **296**

СЕКЦІЯ XV.
ЕКОЛОГІЯ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ЗАХИСТУ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

PROSPECTS FOR THE USE OF ROBOTIC COMPLEXES IN ELIMINATING THE CONSEQUENCES OF ENVIRONMENTAL ACCIDENTS AT MILITARY FACILITIES
Islam Islamov, Elshan Hashimov, Ramil Akhundov **301**

ЧУТЛИВІСТЬ ЧОЛОВІЧОГО ГАМЕТОФІТУ ROBINIA PSEUDOACACIA L. ДО ДІЇ УРБОТЕХНОГЕННИХ ЧИННИКІВ
Приймак А.В. **312**

СЕКЦІЯ XVI.
КОМП'ЮТЕРНА ТА ПРОГРАМНА ІНЖЕНЕРІЯ

ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ВІРТУАЛІЗАЦІЇ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАДІЙНОЇ ТА СТАБІЛЬНОЇ РОБОТИ МЕРЕЖНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ
Жинжиков Д.Д. **318**

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА СИСТЕМА ПРОГНОЗУВАННЯ СТАБІЛЬНОСТІ ВЕБ-ДОДАТКІВ НА ОСНОВІ СИСТЕМНОГО АНАЛІЗУ
Шведов І.В. **322**

СЕКЦІЯ XVII.
СИСТЕМНИЙ АНАЛІЗ, МОДЕЛЮВАННЯ ТА ОПТИМІЗАЦІЯ

МОДЕЛЮВАННЯ ТА ОПТИМІЗАЦІЯ НАСКРІЗНИХ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ДЛЯ РОЗПОДІЛЕНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ
Гаврилюк В.О., Сагайдак В.А. **325**

СЕКЦІЯ XVIII.
ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА СИСТЕМИ

ВИКОРИСТАННЯ DEEP LARNING ДЛЯ РАННЬОЇ ДІАГНОСТИКИ ЗАХВОРЮВАНЬ РОСЛИН ЗА ФОТОГРАФІЯМИ ЛИСТЯ
Мацишин А.А. **327**

ВИКОРИСТАННЯ МАШИННОГО НАВЧАННЯ ДЛЯ ДИНАМІЧНОЇ АДАПТАЦІЇ МЕХАНІК ГЕЙМІФІКАЦІЇ
Андреєв Я.О., Сагайдак В.А. **330**

ІНТЕГРАЦІЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ГУМАНІТАРНУ ОСВІТУ: МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ МОЖЛИВОСТІ XXI СТОЛІТТЯ
Драбич Д.І., Марцін В.І. **332**

МЕТОД ДОМЕННОЇ АДАПТАЦІЇ МОДЕЛЕЙ РОЗПІЗНАВАННЯ МОВЛЕННЯ (ASR) ДЛЯ ВУЗЬКОСПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ЛЕКСИЧНИХ ДОМЕНІВ
Дерманський А.С., Козлов Д.Є. **336**

МОДЕЛЮВАННЯ ВИСОКОНАВАНТАЖЕНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ У НАВЧАННІ ОСНОВАМ МЕРЕЖЕВОЇ БЕЗПЕКИ
Усик А.А. **338**

СЕКЦІЯ XIX.
ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНІ НАУКИ

ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ ТЕСТОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ МАТЕМАТИКИ
Поляков А.В., Пузирьов В.Є. **340**

СЕКЦІЯ XX.
ФІЛОЛОГІЯ ТА ЖУРНАЛІСТИКА

AUTHOR'S INDIVIDUAL WRITING STYLE IN THE NOVEL "THEATRE" BY W.S. MAUGHAM
Rokits'ka A., Dzoba D. **344**

THE USE OF HUMOR AND SATIRE IN THE ANIMATED FILM "SHREK"
Dorosh A., Rokits'ka A. **347**

ЗВУКОВІ ЕКСПРЕСИВНІ ОБРАЗИ У ТВОРЧОСТІ ВАСИЛЯ СТУСА
Соколенко Є.О., Гонюк О.В. **349**

КУЛЬТУРНА ІДЕНТИЧНІСТЬ У МІЖКУЛЬТУРНІЙ КОМУНІКАЦІЇ: АНГЛІЙСЬКА МОВА ЯК ЗАСІБ ПОРОЗУМІННЯ ЧИ МОВНОГО ДОМІНУВАННЯ?
Черняк О.П. **355**

ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНІ ПИТАННЯ ПЕРЕКЛАДУ СУБТИТРІВ КІНОСЕРІАЛІВ “КОРОНА” ТА “ДРУЗІ”
Вербова М.В. **358**

МЕТАФОРА У ЛІТЕРАТУРІ ТА ЇЇ ПЕРЕКЛАД: ПРОБЛЕМИ ТА ПІДХОДИ
Масяк М.І. **363**

МОВНА АКТУАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТУ «MONEY MATTERS» В АНГЛІЙСЬКІЙ ФРАЗЕОЛОГІЧНІЙ КАРТИНІ СВІТУ
Непийвода Д.В. **367**

ОСОБЛИВОСТІ ХРОНОТОПУ РОМАНУ ОЛЬГИ САЛІПИ «БУДИНОК НА АПТЕКАРСЬКІЙ»
Курінна Д.С. **371**

ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ ТРАДИЦІЙНОГО ОБРАЗУ ЖІНКИ В РОМАНІ «ДОЦЯ» ТАМАРИ ГОРІХА ЗЕРНЯ
Гусак О.В., Гонюк О.В. **373**

ПОЕТИКА І ПРОБЛЕМАТИКА РОМАНУ АФРИ БЕН «ОРУНОКО, АБО ЦАРСТВЕНИЙ РАБ»
Кожухар А.О., Дорош А.О. **379**

ПОЕТИКА І ПРОБЛЕМАТИКА ТВОРУ ПАТРІКА МОДІАНО «ЩОБ НЕ ЗАГУБИТИСЯ У МІСТІ»
Дзьоба Д., Іванцик Л. **381**

ПОЕТИКА ТА ПРОБЛЕМАТИКА У РОМАНІ ФРЕДЕРІКА БЕҐБЕДЕ «99 ФРАНКІВ»
Іванцик Л., Кожухар А. **383**

ПОЛІПРОБЛЕМНІСТЬ РОМАНУ МАРИНИ ГРИМИЧ «КЛАВКА»
Набок В.О., Гонюк О.В. **386**

ПОСТАПОКАЛІПТИЧНІСТЬ РОМАНУ Т. ПРОХАСЬКА «НЕПРОСТІ»: ТРАНСҐЕНЕРАЦІЙНИЙ ВИМІР
Іваницька А.В., Гонюк О.В. **390**

ПРОБЛЕМА АДЕКВАТНОСТІ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛОМОВНИХ ВІЙСЬКОВИХ АКРОНІМІВ ТА СКОРОЧЕНЬ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ
Дарнопук В. **395**

РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ КОНЦЕПТУ «MONEY» В АНГЛОМОВНИХ ФРАЗЕОЛОГІЗМАХ
Непийвода Д.В. **397**

СЕМАНТИКА СЛОВА ЯК ВИЯВ ЙОГО НОМІНАТИВНОЇ ФУНКЦІЇ
Марченко Н.М. **402**

ТЕРМІНОЛОГІЧНА ТОЧНІСТЬ У ПЕРЕКЛАДІ ТЕКСТІВ ЮРИДИЧНОГО ТА МИТНОГО ХАРАКТЕРУ
Бірюкова Д.В., Чижикова І.В. **404**

ФУНКЦІОНАЛЬНО-СТИЛІСТИЧНІ ПАРАМЕТРИ СУЧАСНОГО МЕДІЙНОГО ДИСКУРСУ
Москалюк О.В. **406**

ХУДОЖНЄ ВІДТВОРЕННЯ ІСТОРИЧНОГО МИНУЛОГО В РОМАНІ ОКСАНИ ЗАБУЖКО «МУЗЕЙ ПОКИНУТИХ СЕКРЕТІВ»
Гріцкова К.А., Гонюк О.В. **410**

СЕКЦІЯ XXI.
ФІЛОСОФІЯ ТА ПОЛІТОЛОГІЯ

ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ПІД КУТОМ ЗОРУ ГУМАНІСТИЧНОГО ПСИХОАНАЛІЗУ Е.ФРОММА
Шморгун О.О. **416**

СЕКЦІЯ XXII.
ПЕДАГОГІКА ТА ОСВІТА

АЛЬТЕРНАТИВНА Й ДОДАТКОВА КОМУНІКАЦІЯ ЯК ОДИН ІЗ ЗАСОБІВ АКТИВІЗАЦІЇ МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З АЛАЛІЄЮ
Слюсаренко Н.І. **427**

АНГЛОМОВНІ КАЗКИ ЯК НАВЧАЛЬНИЙ МАТЕРІАЛ: ПІДХОДИ ДО ІНТЕГРАЦІЇ У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС
Ярощук В.А. **431**

ВИКОРИСТАННЯ СЕРЕДОВИЩА FRITZING ДЛЯ МОДЕЛЮВАННЯ ТА ВІЗУАЛІЗАЦІЇ ЕЛЕКТРОННИХ ПРИСТРОЇВ
Деревянчук О.В., Тащук О.Ю., Гречка М.Ю. **436**

ГРА ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З РОЗЛАДОМ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРУ
Казакова А.В. **440**

ІНТЕГРАЦІЯ STEM-ПІДХОДІВ У КУРС «ПІЗНАЄМО ПРИРОДУ»: РОЛЬ МЕТОДУ ПРОЄКТІВ У ФОРМУВАННІ ДОСЛІДНИЦЬКИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ
Рудь І.П. **442**

ОРГАНІЗАЦІЯ ЛОГОПЕДИЧНОГО СУПРОВОДУ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ У ЗАКЛАДІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ
Бабіна А.О. **447**

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВІВ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУ У ПІДЛІТКІВ (НА ОСНОВІ РЕЗУЛЬТАТІВ SADS-ДОСЛІДЖЕННЯ)
Люльченко О.Г. **450**

ПРОФЕСІЙНО-ТВОРЧИЙ РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА ЗАСОБАМИ MAKECODE
Дзьобань В.Ф. **455**

РОЗВИТОК МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ З РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРУ ЗАСОБАМИ ПРИКЛАДНОГО ПОВЕДІНКОВОГО АНАЛІЗУ (АВА)
Дужченко М.О. **461**

РОЛЬ БАТЬКІВ У ПРОЦЕСІ КОРЕКЦІЇ ДИСЛАЛІЇ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ
Замосянчук С.О. **464**

СЛОВЕСНІ ДИДАКТИЧНІ ІГРИ ЯК ЗАСІБ АВТОМАТИЗАЦІЇ ПРАВИЛЬНОЇ ЗВУКОВИМОВИ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ДИСЛАЛІЄЮ
Євдокимова А.С. **467**

СЮЖЕТНО-РОЛЬОВА ГРА ЯК ЗАСІБ КОРЕКЦІЇ ЗАЇКАННЯ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ
Барсукова О.І. **472**

ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ШКОЛЯРІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ЗООЛОГІЧНОЇ СКЛАДОВОЇ В КУРСІ БІОЛОГІЯ У 7 КЛАСУ НУШ
Близнюк М.О. **474**

ФОРМУВАННЯ ЗВУКОВИМОВИ У ДІТЕЙ З ДИЗАРТРІЄЮ ЗАСОБАМИ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
Шевцова В.А. **477**

СЕКЦІЯ XXIII.
ПСИХОЛОГІЯ ТА ПСИХІАТРІЯ

АКТУАЛЬНІ ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ СІМЕЙ У КОНТЕКСТІ ВІЙНИ: СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ
Чусова О.М., Черногоренко І.І. **479**

АНАЛІЗ ПСИХОЛОГІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ ТА ЕМОЦІЙНИХ СТАНІВ ПРИЙОМНИХ БАТЬКІВ
Бондаренко А.Л. **483**

ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ «MAKEUP THERAPY» У ПРОФІЛАКТИЦІ СТРЕСУ ТА ВИГОРАННЯ СТУДЕНТОК
Яценко К.П. **486**

ЖИТТЄСТІЙКІСТЬ ЯК РЕЗУЛЬТАТ ЕКЗИСТЕНЦІЙНОЇ ТЕРАПІЇ У ПРОЦЕСІ ПОДОЛАННЯ НАСЛІДКІВ ТРАВМАТИЧНОГО ДОСВІДУ
Фоменко К.І., Падалка А.В. **489**

МОЖЛИВИЙ ТЕРАПЕВТИЧНИЙ ВПЛИВ МУЛЬТСЕРІАЛУ «КЕНТАВРОСВІТ» НА ПАЦІЄНТІВ ІЗ ПТСР: ПСИХОЛОГІЧНА ПЕРСПЕКТИВА
Дорошина К.М. **492**

ПОЗИТИВНІ ТА НЕГАТИВНІ ВПЛИВИ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА МИСЛЕННЯ ЛЮДИНИ
Адамович А.Ю. **496**

ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ: ФАКТОРИ РИЗИКУ, ПОШИРЕНІСТЬ ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ, ДЕПРЕСІЇ, ТРИВОЖНИХ РОЗЛАДІВ, СТРАТЕГІЇ ПРОФІЛАКТИКИ ТА ПІДТРИМКИ
Гомонілова М.Р., Гончар Д.Т. **498**

ПСИХОЛОГІЧНА ПІДГОТОВКА, ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ОПЕРАТИВНОГО ПРАЦІВНИКА
Дейкун О.С., Шинкаренко І.О. **502**

ПСИХОЛОГІЧНА СТІЙКІСТЬ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА У ВОЄННИЙ ПЕРІОД
Мухіна Г. **505**

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПІДЛІТКІВ, СХИЛЬНИХ ДО ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ
Кириленко А.В. **509**

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ СТРАХОМ І ТРИВОГОЮ ПІД ЧАС ВІЙНИ
Чубенко В.О. **512**

ПСИХОЛОГІЧНІ УМОВИ ПОДОЛАННЯ НИЗЬКОЇ САМООЦІНКИ У ДОРОСЛОМУ ВІЦІ
Пасічник Г.Г. **514**

РОЗВИТОК СТРЕСОСТІЙКОСТІ ОПЕРАТОРІВ ЕКСТРЕНИХ СЛУЖБ ЯК ЧИННИК ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
Разводова Т.О. **516**

СТРАТЕГІЇ ПОДОЛАННЯ ТРУДНОЩІВ СТАРШИМИ ПІДЛІТКАМИ В СИТУАЦІЯХ НЕБЕЗПЕКИ
Мацько Н.В. **520**

СЕКЦІЯ XXIV.
МЕДИЧНІ НАУКИ ТА ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я

АНТИОКСИДАНТНА ЕФЕКТИВНІСТЬ СЕЛЕНУ В КОМПЛЕКСНІЙ ТЕРАПІЇ АУТОІМУННОГО ТИРЕОЇДИТУ
Гасанова Гулчін Бакір кизи, Антоненко Д.О., Діденко К.А. **525**

ВАЖЛИВЕ ВИКОРИСТАННЯ ПУЛЬСОКСИМЕТРА В ЛЮДСЬКОМУ ЖИТТІ
Заєць Д.В. **528**

ВИГОТОВЛЕННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ОРТЕЗІВ ПОСТРАЖДАЛИМ З ВИБУХОВИМИ ПОШКОДЖЕННЯМИ НИЖНІХ КІНЦІВОК З ДОТРИМАННЯМ ВИМОГ БЕЗПЕКИ
Науково-дослідна група:
Григорук В.В., Рисована Л.М., Литвиненко М.І., Невмержицька С.С. 530

ВИКЛИКИ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ ГАСТРОЕНТЕРОЛОГІЧНОМУ ЗДОРОВ'Ю НАСЕЛЕННЯ
Гудзенко А.А. 537

КЛІНІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ТИРЗЕПАТИДУ У ЛІКУВАННІ ПАЦІЄНТІВ ІЗ ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ 2 ТИПУ
Абдуллаєва Айгюн Сахіб кизи, Холодова В.Р., Діденко К.А. 540

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ ХІРУРГІЧНОГО ЛІКУВАННЯ ХВОРИХ З ПЕРЕЛОМАМИ ДИСТАЛЬНОГО ВІДДІЛУ ПЛЕЧОВОЇ КІСТКИ
Бодня О.І., Топор В.П., Чуйко Ю.М. 543

РОЛЬ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ВОЛОНТЕРІВ У ЗАПОБІГАННІ КАРДІАЛЬНІЙ СМЕРТІ ПІСЛЯ ГОСТРОГО ІНФАРКТУ МІОКАРДА
Кульбачук О.С., Соловйов О.В. 546

СЕКЦІЯ XXV.
ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА, СПОРТ ТА ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ

ЗАСТОСУВАННЯ ЗАСОБІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В ПРОЦЕСІ КОРЕКЦІЇ ПОРУШЕНЬ ПОСТАВИ У ПІДЛІТКОВОМУ ВІЦІ
Холодов С.А., Тяло А.Г. 550

ОЗДОРОВЧА ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА, РЕКРЕАЦІЯ ТА ТУРИЗМ
Семенов А.І. 557

ТЕХНОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ СПОРТИВНОЇ ПІДГОТОВКИ І ВІДНОВЛЕННЯ ФУТБОЛІСТІВ 9–10 РОКІВ РІЗНОГО ІГРОВОГО АМПЛУА
Рибак О.Ю. 560

СЕКЦІЯ XXVI.
ІСТОРІЯ, АРХЕОЛОГІЯ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЯ

З ІСТОРІЇ ВІДНАЙДЕННЯ КОЗАЦЬКОЇ РЕЛІКВІЇ (ЗА МАТЕРІАЛАМИ ФОНДОВОЇ КОЛЕКЦІЇ НІЕЗ «ПЕРЕЯСЛАВ»)
Кухарєва Н.М. 563

ОЛЕКСАНДР ЛАЗАРЕВСЬКИЙ ЯК ДОСЛІДНИК ОПИСОВО-СТАТИСТИЧНИХ ДЖЕРЕЛ XVIII СТ.
Воронов В.І. 567

ФОРМУВАННЯ ПРИКЛАДНОЇ ДОСЛІДНОЇ КУЛЬТУРИ В ПІВДЕННІЙ УКРАЇНІ: РОЛЬ Ф.Б. ЯНОВЧИКА У ПОРІВНЯННІ З ПРЕДСТАВНИКАМИ УНІВЕРСИТЕТСЬКОГО, ЗЕМСЬКОГО ТА ПРОСВІТНИЦЬКОГО СЕРЕДОВИЩА
Фесенко П.О. **576**

СЕКЦІЯ XXVII.
КУЛЬТУРА ТА МИСТЕЦТВО

ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ ЕКСПОЗИЦІЙ ТВОРІВ МИСТЕЦТВА У РЕГІОНАЛЬНИХ ГАЛЕРЕЯХ ЧЕСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ
Грабар О.І. **581**

СЕКЦІЯ XXIII.
ПСИХОЛОГІЯ ТА ПСИХІАТРІЯ

АКТУАЛЬНІ ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ СІМЕЙ У КОНТЕКСТІ ВІЙНИ: СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ

Чусова Ольга Миколаївна
ORCID ID: 0000-0003-1943-109X
канд. пед. наук, доцент
кафедри мовної та психолого-педагогічної підготовки
Одеський національний економічний університет, Україна

Черногоренко Ірина Іванівна
здобувач вищої освіти факультету економіки та управління підприємством
Одеський національний економічний університет, Україна

Сучасні реалії в Україні призвели до суттєвих змін у структурі та функціонуванні сімей в період війни. Роз'єднаність сімей, зумовлена мобілізацією, евакуацією або вимушеною міграцією, супроводжується численними психологічними, соціально-економічними та демографічними викликами. В умовах війни спостерігається зростання травматизації, поширені випадки ПТСР, депресія, тривожність, соціальна ізоляція та емоційне виснаження, що посилюються внутрішньо-сімейними конфліктами. Демографічні наслідки охоплюють зниження народжуваності, збільшення рівня смертності та ризик неповернення значної частки мігрантів, що створює додатковий соціальний тиск на родини. Трансформація сімейних ролей, ускладнення дитячо-батьківських взаємин та прояв феномену дистанційних родин підвищує емоційне навантаження на всіх членів родини. Зростання випадків домашнього насильства підкреслює вразливість сімей у кризових умовах.

Військові конфлікти є каталізатором соціально-психологічних змін функціонування сім'ї: спричиняють глибокі емоційні переживання, пов'язані з утратою та розлукою; викликають хронічний стрес, емоційне вигорання та відчуження у сімейних взаєминах, що порушує гармонійне спілкування та послаблює взаємопідтримку членів родини; зумовлюють

труднощі в адаптації до нового середовища та сприяють збільшенню кількості розлучень; викликають трансформації сімейних гендерних ролей; актуалізують посттравматичний стресовий розлад членів родини та погіршують психоемоційний розвиток дітей [2]. Таким чином, ми можемо зробити висновок про те, що військові конфлікти спричиняють не лише зовнішні соціальні труднощі, а й глибокі внутрішньо-особистісні та міжособистісні кризи у сім'ях.

Сучасна українська сім'я переживає глибокі трансформаційні процеси, які проявляються у відході від традиційних моделей сімейного життя, пізнішому вступі в шлюб, розширенні його нетрадиційних форм, зниженні народжуваності та збільшенні кількості розлучень. Водночас відбувається формування нових типів сімей, розмивання усталених традицій та зниження рівня емоційного зв'язку між поколіннями. Вищезазначені аспекти призводять до зниження стабільності та психологічного благополуччя сім'ї, що дедалі більше втрачає здатність повноцінно виконувати свої виховні, емоційні та соціальні функції [3].

У контексті вивчення психоемоційного стану членів родин військовослужбовців виокремлюють низку основних проблем: обмежений психологічний контакт з близькими та віддаленість сім'ї, що посилює відчуття ізоляції в умовах специфіки служби військовослужбовця; труднощі у сімейних взаєминах, особливо у випадках посттравматичного стресового розладу військовослужбовців та членів їх сім'ї; наявність постійної тривоги у родині, що зумовлена невідомістю перебування військовослужбовця та участі у бойових діях; існування додаткового психоемоційного навантаження в умовах частої зміни місця служби; суворі вимоги та обмеження дій у прийнятті рішень у сімейному житті [1].

Війна створює постійне тло емоційної напруги, тривоги та невизначеності. Члени сімей військових перебувають у стані хронічного стресу через небезпеку, відсутність стабільної інформації про близьку людину, страх за її життя, що призводить до виснаження нервової системи, появи симптомів тривожних та депресивних розладів, порушень сну, зниження мотивації та працездатності. Особливо вразливі жінки-дружини військовослужбовців, на яких покладається подвійне навантаження – утримання побуту та емоційна підтримка дітей. Жінки змушені виконувати функції подружжя (приймати рішення, забезпечувати фінансову стійкість, виховувати дітей), що призводить до

рольового конфлікту, перевтоми та відчуття несправедливого розподілу відповідальності. Інтенсивний стрес часто порушує психічні ресурси особистості, внаслідок чого звичайних механізмів психологічної саморегуляції недостатньо, що спричиняє емоційне вигоряння, почуття самотності та «ефект відтермінування життя» [4].

Діти військовослужбовців емоційно відчувають напруження батьків, навіть якщо ті не говорять про свої переживання, що актуалізує формування високого рівня тривожності, порушення сну, страхи, регресивні реакції чи агресивність. У підлітковому віці спостерігається ризик появи песимістичних установок, почуття провини або емоційного відчуження від батьків, які довго перебувають поза межами сталої комунікативної взаємодії [1; 2; 4].

Після повернення військових може виникати криза реадаптації: члени сім'ї зазнають труднощів у сфері спілкування, втрачається почуття єдності; інколи спостерігається взаємне відчуження або конфлікти через зміну системи цінностей військового. У сім’ях, де військовий пережив бойову психотравму чи ПТСР, виникає явище вторинної травматизації: ретрансляція на членів родини симптомів тривоги, емоційної нестабільності, підвищеної дратівливості. Вищезазначене провокує зростання конфліктності, уникнення спілкування, труднощі у вихованні дітей, розвиток девіантної поведінки (хімічної адикції, емоційної залежності, переїдання, гемблінгу). Наявність посттравматичних симптомів у військовослужбовця (нічні кошмари, гіперзбудження, спалахи агресії) негативно впливає на психологічний клімат сім’ї та створює відчуття небезпеки. Багато сімей військових переживають соціальну ізоляцію через відсутність розуміння з боку оточуючих, стигматизації чи побоювань обговорювати війну. Соціальні мережі підтримки часто руйнуються через переїзди, евакуацію або смерть близьких, що посилює почуття самотності особистості, соціальної невидимості та емоційного вакууму. Нестача психологічної допомоги, нерозвинені механізми комунікації з державними інститутами та недостатня кількість професійних програм підтримки призводять до дезадаптації сімей у соціальному середовищі [4].

Підсумовуючи, зазначимо, що сім’я військовослужбовця в умовах війни функціонує в режимі постійного стресу та емоційного випробування, що може призводити до деструктивних змін (дезадаптація, конфлікти, травматизація), так і до розвитку

адаптаційних механізмів – резильєнтності, емоційної згуртованості, здатності до взаємопідтримки. Ефективна соціально-психологічна допомога має бути спрямована на відновлення комунікативних зв'язків, профілактику вторинної травматизації та зміцнення сімейної єдності. Отже, вирішення проблем сучасних українських сімей в умовах війни вимагає комплексного підходу, що включає соціально-психологічну підтримку, розвиток адаптивних механізмів подолання стресу та відновлення гармонії в сімейних стосунках.

Список використаних джерел:

1. Лемко Г. І. Особливості соціальних проблем сімей військовослужбовців. Вісник науки та освіти. 2024. № 9 (27). С. 879-889.
2. Слюсар Л. Українська сім'я в умовах війни. Демографія та соціальна економіка. 2023. № 2. С. 3-20.
3. Протас О. Л. Трансформація інституту сім'ї як чинник умов сімейного виховання. Вісник після дипломної освіти. 2020. № 11 (40). С. 136–153.
4. Психологічна допомога учасникам АТО та їх сім'ям : колективна монографія / М. І. Мушкевич, Р. П. Федоренко, А. П. Мельник та ін.; за заг. ред. М. І. Мушкевич. Луцьк : Вежа-Друк, 2016. 260 с.

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

МАТЕРІАЛИ X МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«ЗДОБУТКИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРИКЛАДНИХ ТА ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ НАУК XXI СТОЛІТТЯ»

7 листопада 2025 року ♦ Дніпро, Україна

Українською та англійською мовами

Всі матеріали пройшли оглядове рецензування
Організаційний комітет не завжди поділяє позицію авторів
За точність викладеного матеріалу відповідальність несуть автори

Підписано до друку 07.11.2025. Формат 70×100/16.
Папір офсетний. Гарнітура Cambria. Цифровий друк.
Умовно-друк. арк. 47,61. Замовлення № 25/011. Тираж: 50 примірників.
Віддруковано з готового оригінал-макету.

Контактна інформація організаційного комітету:
ГО «Міжнародний центр наукових досліджень»
21037, Україна, м. Вінниця, вул. Зодчих, 40, офіс 103
Телефони: +38 098 1948380; +38 098 1526044
E-mail: info@mcnd.org.ua

Видавець: ТОВ «УКРЛОГОС Груп».
21005, Україна, м. Вінниця, вул. Зодчих, 18, офіс 81. E-mail: info@ukrlogos.in.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: ДК № 7860 від 22.06.2023.